

SZENTES és VIDÉKE

POLITIKAI LAP.

A CSONGRÁDVÁRMEGYEI GAZDASÁGI EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Megjelen **vasárnap és esztörtökön.**
Előfizetési ár:
Negyedévre 2 korona 50 fillér. felétre 5 kor. Egész évre 10 kor.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Görög-udvar,
hová a késiratok címzendők

Hirdetéseket és nyitlteri közleményeket
a kiadóhivatal
mérésékelt áron számít fel.

A protekció.

Megható naiv eset. A kormányt támogató honatyák nyiltan panaszt tesznek, hogy a kormány tagjai nem támogatják az ő pártfogoltjaikat. A régi mamelukok e miatt csak titokban mernek duzzogni, mert méltóztassék elhinni azt, hogy a kormányférfiak a multban nem voltak képesek kedvezően elintézni mindazon ügyeket, melyeket hozzájuk a régi képviselő urak bепrotezsáltak.

Tudni kell pedig, hogy a letúnt korszak mamelukjai sohasem mertek olyan protekcióra vállalkozni, mely az ő hatalmuk és befolyásuk öregbítése miatt vált volna szükségessé. Három kivétel sem volt az öreg pártban ezen szabály alul; azokat az ügyeket, melyek igazán protekcióra szorultak, melyek érdekében tényleg befolyásolni kellett a kormányt, csak igen kevés képviselő merete magára vállalni.

Ügylátszik, hogy az új rend képviselői ezt a különbséget nem ismerik még és olyan ügyekbe árják magukat, melyekben a protekciónak érvényesülni nem szabad.

Bolond ember az aki azt képzeli, hogy a kormány a saját esze és akaratára szerint igazságszeren tudja elintézni azt a sok százezernyi ügyet mely személyi érdekeket érint. És nagyon tapintatlanok azok a nyilvánosság előtt kérédkő kormányrendeletek, melyek

azt akarják elhíttetni velünk, hogy nincs többé protekció.

Dehogy nincs. Mindig, nagyobb és nagyobb mértékben van és kell is lenni, mert e nélkül a legostobább kormányintézkedések keletkeznek, melyekért felelősséget viselni nem lehetne.

Aki hozzám közelebb áll, az iránt én melegebben érzek, mint aki velem semmiféle kapcsolatban nincsen. Embertulajdonság ez, mely elől sem a miniszter, sem az egyszerű polgár nem zárkózhatik el. Ez a protekció fundamentuma és mindig ebből a kezdetből kell kiindulni, ha valamely konkrét esetben bírálni akarjuk, hogy protekció érvényesült.

Wertheimstein Rózsika protezsálta a nagyváradi takarékpénztár ügyeit férje uránál, Rothschild bárónál és nem igazságtalanság az, hogy Rothschild báró az ő három millió koronás betétjét éppen a nagyváradi takarékpénztárnál helyezte el. Pedig lehet Magyarország olyan pénzüzet, mely ezt a pártfogást jobban megérdemelné, de hiába érdemeiné meg jobban, a protekció nem hajlik feléje.

Egy alkalommal Magyarország összes pénzkapacitására törekedtek, hogy francia tőkét hozzanak az országba. Sem Kornfeld, sem Lánzi nem tudtak akkor francia pénzhez jutni, ellenben Beci sok millió korona értékű magyar záloglevelet tudott elhelyezni Párisban azért, mert igen alkal-

mas személyi összeköttetései szolgáltak neki protekcióul.

A protekció tehát, még a tőkeóriások szigoruan zárt területén is elkerülhetetlenül szükséges, azon a területen tehát, ahol az igazságot a lehető legpozitívabb alapon tudják mérlegelni.

Mert a protekció minden téren jogosult és indokolt mindaddig, míg olyan lejtőre nem kerül, ahol már közel áll a panamához, ahol már a bűncselekmény kritériumait viseli magán.

Mások jogosult igényeit szándékosan lerombolni, megsemmisíteni még a protekciónak sem szabad és ott, ahol ilyen szándék vezet a pártfogókat — habár képviselők is az illetők, megérdemlik, hogy a közmegvetés érje őket. Ellenben ha több, egyenlően jogosult igény között, egynek kell kielégítést juttatni, bizony ilyen esetekben akár más bármiféle hatalom, kénytelen saját lelkiismeretének megnyugtatása végett, vagy saját rokonérzéseire, vagy pedig a hozzá közelálló pártfogó információjára alapítani a maga rendelkezését.

Ezért szükséges az, hogy országgyűlési képviselő, saját területében annak lakosságáért, nemcsak a közérdekért, de magánérdekeiért a kormánytérfiaknál interveniáljon. Ha valamelyik kerület képviselője az ilyen intervencióktól ridegen elzárkózik, az ilyen képviselő választóközönsége a legnagyobb mellötzetésben marad más választókerülettel szemben, mert kívül

TÁRCA.

Vendég az esküvőn.

— Dan eredetiből. —

Tressillian érdeklődve nézett végig azokra a férfian, aki szinte rá akarta erőszakolni a barátságát: arra brutálisnak és kegyetlennek látszott, hangja nyers volt és modora bárdolatlan. De térdnadrágja és skarlát köpenye valódi biborból készült, az asztalon heverő kalapja mellett gyémánt forgó díszlett s kardja markolata aranyból volt.

— Valami gazdag nemes, a kit lakomára hívtak — gondolta Tressillian.

— Kivanjon nekem szerencsét, uram, — szolt a férfi mert ma vidám éjszaka vár rám.

Felemelte poharát s félszemét behunyva, gyönyörködött a piros nedvben.

— Uram, — folytatta — két óra mulva oltarhoz vezetem menyasszonyomat.

— Ah, — szolt Tressillian — úgy csakugyan gratulálnom illik önnek.

Körülnézett az ivóban. A koresmáros nyugodtan ült helyén s ezüstös pipájából jóféle dohányt szitt. Csak ketten voltak vendégek az egész teremben.

— Szép este lesz — jegyezte meg Tressillian. — Az eső és a hideg kellemes ellentétet képez majd az ön szerelmi tüzeivel.

— Ön okosan beszél, uram. Midőn csak futólag néztem is öntre, mindjárt tisztában voltam vele, hogy ön józangondokozású ember.

— Ön is, bizonynyal — udvariaskodott Tressillian.

— Az ön nevem Vanderheyden Fülöp Gusztáv — szolt a vörösköpenyes. — Nem ismeretlen név e vidéken.

— Az enyém pedig Tressillian Artur. Sok év óta nem voltam itthon s azóta minden megváltozott. Még a zászló is más lett azóta.

— Oly rég nem járt volna itthon? Ugy édes Tressillian barátom, meghívom önt mai

lakodalmamra. Menyasszonyom szépsége el fogja kápráztatni szemeit,

— Köszönöm — szolt Tressillian. Felesélyezte a dolog, de nem utasíthatta vissza s arra is gondolt, hogy véget kell vetni hamar e dolgoknak, mert különben ez a díszes völgyény pityókásan fog odaállni az oltár elé, a sajnálatraméltó ifjú leány oldalán.

Felállott, hogy távozzék, de Vanderheyden dühösen rávágott öklével az asztalra.

— Uram, — szolt — határozott sértesnek veszem, ha ön most távozik!

Tressillian nem volt veszekedő ember s különben sem szivesen kötött volna belé egy völgyénybe, a ki miatt szép szemek sirnanak, tehát visszaut helyére.

— Önnek velem kell jönnie, — folytatta a völgyény — meg kell látnia menyasszonyom két szemeit, finom hajlásu karját, karsú bokáját.

Tressillian meglepő szavainak kezdett érezni az iránt a holgy iránt, a ki e durva fiókához köti sorsát, s kinek bajait jövendőbeli ura nyiltan tárgyalja egy idegen előtt egy

esik a periferiákon és igényeinek jogosultsága nem talál védelemre, — holott vele szemben más kerületből eredő igények sokszor jogosulatlanul is, hathatós pártfogásban részesülhetnek.

Végtére is a miniszter információra szorul, hiszen nem ismerheti az országban felmerülő érdekek minden láncolatát, sőt bizonyos az is, hogy az egyes rizzsott hivatalokból felkerülő hivatalos információk is igen sokszor bővebb felvilágosításra, mert a hivatalos irások kimért bürokratikus hangja csak a legtrikákból eszben fedi az érdekülönbségek igazságát.

Ez okból nem éppen közömbös az, hogy a miniszteriumokban milyen meghallgatásra találnak a képviselő urak információi. Am még megnyugtató is lehet a miniszteri osztályok ellen emelt panaszos beszéd, ha a képviselő urak olyan protekcióit óhajtottak érvényesíteni, melyben saját politikai hatalmuk öregbítése végett — talán mások jogosult érdekeinek eltiprásáért intervenáltak és ilyen intervenciójuk találkozott visszautasítással. Azt kell hinnünk, hogy az új éra mámorában így értelmezték a befolyást, mely reájuk járult más hinniük azért nem lehet, mert ha a képviselő urak igaz dolgokban jártak és velök szemben jogtalan intézkedések keletkeztek, akkor nem elég a pártban panaszkodni, — akkor cselekedni kell.

A vég kezdete. A Wekerle-kabinetet megette maga ellen a képviselőházban a csődbjelentést. Beterjesztett a kiegyezésről egy egyszakosos törvényjavaslatot, mely illuziórússá teszi a jövőben a törvényhozás minden jogát. Az alkotmány ellen kikövetelt merénylettel a kormány megpecsételte sorsát, mert ebből a javaslatból soha törvény nem lehet. Nem lehet még akkor sem, ha a korona szájába adott szavak szerint a kormány föl is osztajta ezt a parlamentet. Olyan jellemtelen parlament nem lehet Magyarországon, amely a pátensekkel

csapszékben. Szinte ingerülten tekintett társára. S ezalatt az újra töltött, s fenéig ürítette poharát.

— Édes Tressillian, — morogta ezután — jó férj akarok lenni, de úr maradok a házamnál.

— Azt hiszem, az ön szive hölgye, aki oly bajos és szelid, nem fog önnel harcolni e fölött.

— Nem repül oly örömmel a karjimba, mint szeretném. Csak szülői rábeszéléseinek engedett, mikor beleegyezett e házasságba. Pedig bármely hajadon boldog lehetne, ha engemet urául megnyerhetne. Kicsé viharosan életem ugyan, de melyik világban teszi ezt?

Kegyetlen hideg tekintet ragyogott szemében s élvővár ajka gúnyosan lehúzódtott. És a Tressillian agyán végigfutott a gondolat, hogy ha nővére volna ez a leány, inkább a teritőn kívánná látni, mint ennek az embernek a karjai között.

Nem tudott mit felelni neki, azért más tárgyra tért át, s megkérdezte:

— Nem fog toiakodónak tartani, ha hölgye neve iránt érdeklődöm?

való kormányzáshoz beiegyezését adja és főleg nem olyan, amely éppen azzal szerezte meg a nemzet bizalmát, hogy az alkotmányos kormányzást visszaállítja, illetve véget vet a rendeletekkel való kormányzásnak.

Az egyszakosos javaslat különben meglepetést is hozott. Egy nappal benyújtása előtt még azt híresztelték, hogy csak provizórium teremtésére lesz hivatta. Most aztán az a fűgefalevél is leesett róla. A javaslat véglegesen kinyitja rendezni Ausztriahöz való gazdasági viszonyukat. Szégyen nélkül, fenntartás nélkül, legfőljebb az alkotmányosság látszatába burkolva akarja a kormány rendszerezése avatni a parlamenti felhatalmazással való rendeleti kormányzást. Ez a merénylet nemcsak, hogy egy hajszálat sem külön bözik a Fejérvary-kormány merényletétől, de sokkal gonoszabb azoknál.

Az egyszakosos javaslattal egyébként nem is érheti el a kormány a kitűzött célt. A horvátok gyalagatos és alávalóan gaz obstrukcióját nem tudja vele leszerelni. Nem, mert az agy saakasza komprimált javaslatnál is lehet hosszú obstrukciót csinálni és ellenségeink nem fognak leszerelni. És barmennyire eltéli is az obstrukció a most kialakult kis ellenzéki magyar csapat, azért szintén nem fogja szólanul, megjegyzés és bíralat nélkül túrni, hogy alkotmányukat a sárba tiporják. Szóval a helyzetet Wekerleék nemcsak hogy nem javították meg a merénylettel, hanem az elpuszkázott horvát válság mellé még egy alkotmányválságot is sikerült földéznük.

Ma már világos, hogy a kormánynak a horvát obstrukcióval céljai voltak. Nemcsak a házszabalyvizitio szükségességét akarták vele megérelni, de az alkotmányellenes, a pátensekkel való kormányzás lehetőségét is biztosítani. Ahelyett, hogy Horvátországban léptek volna közebe, ahelyett, hogy feloszlatták volna már régen a tartománygyűlést, játszottak velük idefent a parlamentben. **R a k o d c z a y** bántása mire való volt? Mit csinált? Miért alundt és miért alszik ma is? És a kormány miért próbálkozik most a magyar alkotmány letiprásával, ahelyett, hogy a horvát ellenséget tiporta volna le?

Egy elhibázott, bünös politika szörnyű

— Ellenkezőleg. Hisz ön mátol fogva barátom. Van Zeyl Klotild! — Hirtelen visszacsémlekezett a magas, kissé hosszú lábú tiz éves kis leányra, akit egyszer a hátán vitt át egy folyón. Már akkor is híres volt szellemességéről, s a jóvendőbeli szépség cachet-ját viselte magán. Igazán sajnálta, hogy az édes arcú Klotild e szörnyeteg felesége lesz.

— Ugy-e ott lesz az esküvőn? — kérdezte ismét Fulöp, a részegek csőkönyösségével.

— Félek, uram, hogy ez lehetetlen. Nem vagyok úgy öltözve — sietett szabadkozni a másik.

Vanderheyden nevetett.

— Kockára teszem a biborköpenyemet — mondta könyelműen.

— Nem szeretném önt megfosztani lakodalmi díszétől. Pedig valószínű, hogy esküvője estéjén nekem kedvezne a szerencse.

— Ha vesztek, könnyen szerzek másikat. Ön csak ki akar bujni a dolog alól. De ismétlem, hogy vonakodását személyes sértésnek fogom tekinteni, nemcsak magamra hanem a jóvendőbeli Vanderheydenére is.

bosszuját kell most elviselnie a Wekerle-kormánynak. Ez elől nincs menekvés. A kormányt, a nemzeti kormányt elérte végete. Betelt rajta Andrásy Gyula gróf szava:

— Amilyen magasra emelt bennünket a nemzeti bizalma, olyan mélyre zuhanunk, ha hűtlenek leszünk fogadalmainkhoz...

Hat kezdődik a zuhanás. És senki sem tudja, milyen mélységekben fog véget élni.

*

A kormány egyszakosos javaslata nagy izgalmat keített politikain körökbe. Meglepte még a függetlenségüket is, hogy nincs benne, ami eredetileg benne volt a rendelkező részben, hogy tudnillik az egy szakosos javaslat csak addig lesz érvényes, míg az eredeti kiegyezési javaslatokat le nem tárgyalják és meg nem szavazzák.

Fokozza az izgalmat, hogy ezt a pontot az osztrak kormány egyenes kívánságára hagyták ki. De a kormány nem törődik semmiféle skrupullussal, semmiféle aggodalommal, hanem erőszakolja a javaslat gyors letárgyalását. A közgazdasági és pénzügyi bizottságok már letárgyaltak a végzetes javaslatot. Persze, mind a kettő elfogadta, csak Rátkay László és Bánffy Desző szóltak ellene. De hijába szóltak, süket fülekre talált minden ellenvetés.

Kossuth Ferenc egyenest megmondta, hogy félre kell tenni minden skrupulust, nem szabad szőrszálhasogatónak lenni s ugyanúgy, mint Tiszta István annak idején, kijelentette, hogy az ország Lengyelország sorsára jut, ha a javaslatot meg nem szavazza.

Természetes, hogy a megszorult kormány kétségbeesett erőlködése nem mindennél talált visszhangra. Éppen azért a kormány házfelosztalással is fenyegetődik, de előreláthatóan eredménytelenül, mert minden jel arra mutat, hogy a magyar ellenlék meg fogja buktatni a kormányt, annál is inkább, mert végzetes horvát politikájával bebizonyította, hogy sem nem méltó, sem nem képes az ország kormányására

Tressillian lángoló arccal mozdult meg helyén. De újra türtőztette magát. Lepakcsolta övérol börtaskáját s abból tiz aranyat dobott az asztalra.

— Elég ez? — kérdezte.

— Elég. En a biborköpenyt teszem fel ellene.

Szeméi kapzsain tapadtak az aranyakra. A kockák csőrömpöive hullottak az asztalra.

Tressillian nyert.

— A köpeny az ön — szolt Vanderheyden.

De Tressillian védekezni akart:

— Csak nem foszthatom meg önt ünnepi díszétől?

— Sérteni akar? Ha vesztettem, fizetek is.

Tressillian nem zárkozhatott el a revanche elől. Átvette a biborköpenyegyet s a lóca támlájára tette. A másik újra megrázta a kockákat.

Es most a bibor kalpag is odakerült a köpenyeg mellé.

— De most már nem játszom tovább, — szolt Tressillian — még ha ezzel ma-

Meghamisított tápszerek. Az élelmiszerek drágulása esztendők óta tart és nincs semmi kilátás arra, hogy a feicsigázott árakban visszaesés álljon be. D a r á n y i Ignác földművelésügyi miniszter ugyan azt mondta a minap az ezen kérdéssel foglalkozó ilyen értekezleten, hogy attól fél, hogy a húsárakban csökkenés fog beállni. Fél — így mondta a miniszter és ezt meg is okeolta azzal, hogy a munkabérek és az élelmezés megdrágulása olyan helyzetbe hozta az őstermelőt, hogy az általa természetű anyagokban beállható arcsökkenés esetén tönkremenne. Ezek a szavak tapasztalati tényeken alapuló igazságok lehetnek, amikben alig lehet kétkedni. És hát ezek szerint ez volna a szocializmus nagyszerű diadala a — farsangon. Sztrájkjaival és bérharcaival feicsapta a megélhetéshez legszükségesebb anyagok árát úgy, hogy azt már többé visszacsinálni nem tudja — és ezt elősorban magának csinálta meg.

A drágaságot mindenesetre a szegényebb néposztály érzi meg legelőbb, de még azután a drágaság éppen önára bosszulja meg magát legjobban az élelmiszer-hamisításokkal. Tudott dolog, hogy minél drágább valami, annál jobban hamisítják. Olcsó dolog hamisításának nincs értelme, mert akkor úgy jár vele az ember, mint az egyszerű debreceni csizmadia, aki négykrajcárosokat hamisított, de minden darab öt krajcárjába került neki. Az élelmiszer hamisítás pedig ma már példátlanul nagy mérvet ért el. — Ma már a tudományos vegytan is részben ennek a foglalkozásnak a szolgálatába szegődött és míg a hatósági vegyész azon tóri a fejét, hogy miként lehetne a hamisításokat minél jobban ellenőrizni, addig egy másik — gyári vegyész azon okoskodik, hogy miként lehetne a hamisításokat minél kevésbé ellenőrizhetővé tenni.

A hamisítási iparugyanis nagyon jövedelmező és éppen a népretegeknek az a része tud ellene a legkevésbé védekezni, amely a tápszerek olcsóságára fekteti a fősúlyt. S hogy aztán mi mindent kap étel gyanant, az szinte elképzelhetetlen. Tej és tejföl hamisítás közönségesen ismert dolgok, hasonló-

képpen a liszthamisítás is. Ma már a meg nem pörkölt kávé is hamisítottan jön forgalomba; a lekvárt kátrányból csinálják, a szörpöket glükózból és kátrányfestékből, a szardíniát romlott heringből és a sertészsírt stearinnal kevert gyapotolajból.

És ez egészen természetesnek tetszik. Mikor a világ legszabadelvőbb fellegű ország, az amerikai Egyesült Államok fölvette a harcot az élelmiszer-hamisítások ellen, még az államok szénatúsában is akadtak emberek, akik a hamisításoknak a — védelmére keltek. A gyáripár szabadságának a jogát hangoztatták és azt mondták, hogy nem lehet a gyárakat megakadályozni abban, hogy ne azt gyártsanak, ami nekik tetszik, — ha a közönségnek nem tetszik a gyártott áru neki viszont szabadságban áll, azt meg nem venni.

Ugy tudjuk, a magyar földművelésügyi minisztériumban szorgalmasan foglalkoznak ezzel a kérdéssel, kapcsolatban éppen az általános drágasággal és törvényt, szigorú törvényt kívánnak alkotni az élelmiszer-hamisítások ellen.

Egyelőre azonban a magyar képviselőház munkaképtelen és benne csak a horvát testvérek lármáznak.

Nem volna-e ez idő szerint a legjobb ezeknek a száját is betömni egy kis — kátrányból készült lekvárral?

Az új szövetkezeti törvény.

A szövetkezeti eszme amilyen nehezen vert gyökeret a magyar talajban, úgy elhaltalmasodott azután. Valóságos vadon lett már a zsenge csemetéből, amit Széchenyi István olyan nemes intenciókkal ültetgetett és gyamolgtatott. Még pedig olyan vadon, aminek csavargó útjain könnyű eltévedni, homályos bozótaiban sok egzisztencianak tönkre menni. Szinte több kart csinálnak már a közönségnek, mint amennyi hasznot hajtának.

Ezt a vadonost most rendbe akarja hozatni a kereskedelmi miniszter. Az erdőirtó farmer nehéz munkáját Nagy Ferenc volt államtitkár vette magára s törvényjavaslatával becsületesen meg is felelt neki. Ahol irtani kell, irt, ahol ültetni, ültet s útát csinál, világosságot vet az egész labirintusra. Példaul irgalmatlanul kivégzi a hitel-

szövetkezeteket, amikre különben is annyira rájár a vad néhány év óta, hogy úgyszólván csak a kegyelemdófs kellett már nekik. Rettenetes szaporaságuk és uszorauzelmik miatt kikézdte őket a sajtó, végig verte a parlament, halálos ítéletet mondott rájuk az osztrák-magyar bank: most aztán a törvény végkép eltápossa őket.

A törvényjavaslat tervezője azonban ésszerű és igazságos ítélelőbíró. Észrevette, hogy a magyar fogyasztási szövetkezetek a szövetkezetek mai anarchikus viszonyai mellett az ország egyes vidékein viszonyai sem kevésbé kártékonyak, mint a fővárosban a hitelszövetkezetek. S amint ezt észrevette, mindjárt gondja volt arra is, hogy éppen úgy megreulazza őket, mint a másfajta szövetkezeteket. Erről intézkedik a törvényjavaslat 79. §-a, mely szerint a fogyasztási szövetkezetek csak szövetkezeti tagoknak árusíthatnak, kivéve természetesen azt az esetet, amikor a közönségben nincs másik üzlet.

Ez az intézkedés, mint első tekintetre megtetszik, föltétlenül méltányos és igazságos, a szabad kereskedelem elvének sérelme nélkül védvén az igazi kereskedelmi érdekeket. Mentül szükségpótlóbb azonban ez az intézkedés, annál érthetőbb a néppárt kanonoljainak és mágnásainak most megindult akciója, mely e paragrafus törlését célozza. Ezek a szövetkezetek javarészt az ő klerikális érdeket szolgálják a szegény nép>kizsákmányolásával és megnyomorításával: innét magyarazandó az a kétségbeesett kapkodás amelylyel most a klerikális és feudális érdekszövetség anktétezik, kilincsezik ágál a javaslat ellen.

Hogy milyen „áldásos” missziót végeznek ezek a szövetkezetek az alföldön, arról illusztris bizonyosságot szolgáltat egy szegedi tárgyalás amely a csanadapacai plébanos urnak, mint szövetkezeti vezeték ismert tragédiájával foglalkozik. Ezen a réven igen aktuális az alábbi közlemény, amely egy a szövetkezetek ügyét régebben tanulmányozó szegedi szakembertől származik s érdekesen világítja meg ezeket a szövetkezeti üzleteket.

Nyolc-tíz évvel ezelőtt egy-egy magyar faluban volt 8—10 szolid alapon álló kereskedés, már asszerint, amekkora a falu — s valamennyi meg birt élni tisztességesen, Ma van mindenütt két szövetkezet (az egyik a »Katholikus«, a másik a »Hangya«-szövetkezet) s mellettük az éhenhalással küzdve tengődik egy-két nyomorult bolt. Bolton nincs is már benne, mert a gazda kénytelen mas kereset után látni s a hitvány kis üzletet az asszonyra bizza.

Ugy tetszik ekkor, hogy ez egészen

gamra vonnám is neheztelését. Most már ideje lesz önnek is készülődni az esküvőre.

De Fulöp nem tágitott. Még néhány-szor forgott a kocka s e közben Fulöp egyre ivott. Egyszerre csak lecsúszott a lócaról s az asztal alá esett.

— Szegény kis Klotild, szölt Tressillian önmagához. Aztán a csaplároshoz lépett. — Nézze, ezeket becsületes játékon nyertem kockán — s ezzel a bibor öltözet tartozékaira mutatott.

A csapláros ígert intett fejével. — Littam, — mondta szóval is.

Megpróbálta az egyes tárgyakat, kitudónon illettek neki. Bucását intett kezével az alvó völégény felé, aztán kiment az esőbe. Egy nehéz dán kocsi várt valakit az útca sarkán. A kocsis illedelmesen szölt hozzá:

— Uram, elkésik az esküvőröl.

Tressillian szö nekül beült a kocsiba. Nem érzett lelki-furdalast. Az a részeg sertés nem érdemelt kiméletet. S a szegény Klotild képe folyton előtte lebegott. Végre egy nagy haz előt megállt a kocsi. Tressillian bebocsáttatást kért. Az előszobában többen gyülekeztek köréje.

— Menyasszonya várja önt, Vander-

heyden ur, — szölt valaki s ajtót nyitott előtte.

Tressillian pillanatra meghökkent.

— Különös körülmény készet arra, hogy . . . — kezdte, de már ekkor bezarult mögötte az ajtó.

Első pillanatra úgy vélte, mintha őrés szobában volna, de aztán észrevette a karcsu magas alakot az ablakban. Lépteinek neszére előre lépett a leány és arcából halálos aggodalom szölt.

Tressilliannak a gyönyörű arc lattára hirtelen fellángolt a vére.

— Uram, — szölt a leány halkán — bocsásson meg . . . En . . . nem gondoltam meg előre, hogy . . . hogy ilyen rettenetes lesz e perc.

Tressillian részvételjesen lépett közelebb. De a leány elfojtott sikolyiaval menekült az abakülébe.

— Oh, kérem . . . könyörgöm . . . ne érintsen!

— Klotild! — szölt Tressillian gyöngéden.

Hangjára megfordult a leány s csodálkozva nézett reá.

— Klotild! — ismételte Tressillian s

levette kalapját. — Nem Vanderheyden áll előtte s ő nem is fog előjönni. A völégény hiányozni fog az esküvőröl, de a vendégség azért teljes s megtarthatjuk a ceremóniát. Ha Klotild is úgy akarja . . .

A leány nem felelt, de arcáról tündezett a rettegés.

— Ismétlem, hogy elvállalom a völégény szerepét — folytatta a férfi. Vagyonom valoszinüleg fölér az övével, szeretni meg biztosan jobban tudok, mint ő. Kis Klotild, szöljön, emlékszik még rém? Fiukoromnak maga volt egyetlen álma, de aztán eltünt előlem. S az ifju mindig arról a szöke lányról álmodott, arról a kékszemü, vékony leánykáról.

Küntről behallatszott a közeli templom orgonájának zúgása.

— Klo, haljja, már várnak reánk! Ha nem siet, holnap más foglalja el helyemet.

Odakünn egész sötét lett ezalatt. Az ablakon es belátszott egy darab jésztó feketeség. Es a leány egyetlen gyors mozdulattal közelebb húzódott a férhöz.

— Menjünk! — mondta egyszerűen.

renden való dolog. A közvetítő kereskedelem megkerülésével a közönség maga elégtit ki szükségieit s megkatarítja azt a hasznót, amit amaz huzna el tőle.

Szép is volna ez, ha így volna, mint a hogy egészséges viszonyok közt tényleg lennie kellene. Csak hogy fordítva van. A szövetkezeti eszme eredetileg az önégyezészt célozta — náunk sok helyen valósággal öngyilkossá teszi a község népét.

Mikor egy-egy ilyen szövetkezet megalakul az igazgatóság, felügyelő bizottság, napi biztos, pénztárosi állás szervezésével, a sok házalással összeverbuált tagokkal fizettének fejünkint 30—40 korona tagsági díjat. Egyelőre csak ennyit: a jövő esztendőben üzletnagyonbittas címén jön a pótbefizetés. S az istenada nép fizet: először mert azok az urak mondják neki, akiket szellemi vezetőnek tart, másodsor mert elhiszi, hogy most már ő félaron kap mindent s minden hasonlíthatatlanul különbet, mint a többi boltban. Ideig-óráig a közmondás szerint jól is seper az új-sörvut. Annál inkább, mert a maga érdekeit nem éppen tisztességes eszközökkel se átálja előmozdítani: a meglevő többi kereskedő befektetésével, akiket aztán a felbujtogott tömeg bojkottal is, úgy, hogy becsukhatják a boltot.

Virágkorát akkor éri a szövetkezet, amikor megette a többi boltokat, mint Mostes kigyója az egyiptomi bűvészekét. Most mar ő dominál a faluban s mert konkurenciával nem kell többé küzdenie, most kezd igazán haszonra dolgozni. A nép lassanként rájő, hogy se ocsóbban nem vásárolhat, mint előzőt, se jobbat: inkább silányabb portékát drágábban. Még keservesebb tudat az, hogy hiteles se kap többé, mint ahogy kapott a régi boltosaitól hol kisebb, hol nagyobb terminusra: dohánybevalásra, aratásra, kukoricaszédésre, szüretre. A szövetkezetnél bizony nincs hitel. Még kevésbé jön meg az igért osztalék: a helyett jön a már említett pótbefizetés. Amire annál nagyobb szükség van, mert rendszeren már az első esztendőben érik a szövetkezetet apró kalamitások. A pénztárnok például ibolyat szed, vagy belez a csordakútba s úgy kicsuszik a zsebből a szövetkezet pénze, hogy sohse kerül meg belőle egy krajcar se. Temperamentumosabb ember nem veszi el ilyen ügyetlenül a kasszát: az férfiasan eliskasztja.

Nagyon kétségbeesett helyzet volna, ha mindenféle ilyenek volnának a viszonyok, de hogy különösen a csanádmegei községeken kívül sokfelé ilyenek, azt láthatja minden újságolvasó ember. — Minden esztendőben szétzúlik legalább 150 szövetkezet, nem egy közülük szenzácios botrányok közt, — hanem ez a megszűnés már nem hozza helyre, amit a keletkezés elpusztított: egy-egy község virágzó kereskedelmét.

Ezeket a beteg állapotokat akarja szanálni az OMKE eddigi harca után a 79. §, amit hogy ki ne intúlkájanak a javaslatból, országos érdeket kívánja. Vagy 40,000 falusi kiskereskedő családjáról van szó, amiket előbb utóbb könyörtelenül elpusztítanak ezek a népartí tendenciákkal teitelt szövetkezetek, ha törvény nem lesz abból a javaslatból, amely garázdalkodásaiknak határt akar szabni. De nem csak egy nagy adófizető osztályt fenyeget pusztulás: hanem veszélyben van a vidék nagy nehezen nekilendített kereskedelme is, melyet a szövetkezetek nem előre visznek, hanem hátrafelé.

Ujdonságok.

Szentés. 1907. November 21.

— **Városi közgyűlés.** Szentés város képviselőtestülete f. hó 25-én, vagyis holnap délelőtt 9 órakor közgyűlést tart a túl a kurcai tanácskozó teremben. A közgyűlés egyetlen tárgya, a város jövő évi költség-előirányzata lesz.

— **Földülják a felekezeti békét.** Mostanában sok vád éri a p p o n y i Albert gróf közoktatásügyi miniszter kultúrpolitikáját.

Azt mondják róla, hogy nem a magyar állam oktatás ügyét viszi előbbre. hanem a felekezeti oktatást szolgálja. A protestáns hitfelekezetek közgyűlésein és támadásokban részesült e miatt a miniszter, akinek most a parlament színe előtt kell majd felelnie a kultúrpolitikájáért. B o z ó k y Árpád kunszentmártoni orsz. képviselő, a harcos ellenzék tagja interpellációt jegyzett be a képviselőházban. Megkérdeiben Apponyit, hajlandó-e helyreállítani Magyarországon a felekezeti békét, amelyet a közvélemény szerint ő dűlt fel. Az interpelláció így hangzik: „Interpelláció Apponyi Albert gróf. vallás és közoktatásügyi miniszter úrhoz a felekezeti béke helyreállítása érdekében: 1) Vane tudomása a miniszter úrnak arról, hogy úgy a napisajtónak, mint a vallás-és közoktatásügyi lapoknak, folyóiratoknak egy részében hónapok óta szakadatlanul az a kérdés állandóan napirenden tartva, a z z a l v á d o l t a t i k a miniszter úr, hogy a tanügyi kinevezéseknél és általában közoktatásügyi politikájában a római katolikus vallás felekezeti ük et csak azért, mert ilyen felekezetűek, előnyben részesíti a más felekezetűekkel szemben? — 2) Nyilatkozta a miniszter úr, hogy igazak-e ezek a vádak? — 3) Tekintettel arra, hogy ennek az országnak a z s ü k s e g e a felekezeti béke helyreállítása és tekintettel arra, hogy a miniszter úr székfoglalójában főprogrammal tűzte ki — igen helyesen — a felekezeti béke helyreállítását és ennek dacára a felekezeti surlódások, féltékenység, lüremtelenség a sajtóban, gyűléseken az ország minden részében észlelhetők: mit szándékozik tenni a miniszter úr a végre, hogy a felekezeti béke helyreállítsa e k? ”

— **Önkéntesek és tartalékos tisztek.** A közös hadügyminiszter az új előléptelési szabályzat keretében a tartalékos tiszti kinevezést is reorganizálni szándékozik. Az új tervezet szerint ezentúl az önkéntesi év után senkit sem neveznek ki tartalékos hadnaggyá, hanem valamennyi önkéntest, ha csak meg nem lukik a vizsgálaton, tartalékos hadapród örmesterre nevezik ki és később, két jól elvégzett hadgyakorlat után, a rangsor szerint hadnaggyá nevezik ki. A tartalékos hadnagyot nem utévkor, hanem a rendszer május és novemberi előléptelési keretében léptetik elő. Ha a hadapród-örmester a fegyvergyakorlaton nem felel meg kitűnően, mellőlők, nem nevezik ki, de megengedik, hogy a rákövetkező évben saját költségén újra fegyvergyakorlatra jelentkezhetik, s ha ennek kitűnően megfelel, fél évvel későbbben ki is nevezik hadnaggyá. Az önkéntes, aki a tiszti vizsgálatot csak elégséges eredménnyel teszi le, hadapród-örmester marad. Aki a vizsgálaton megútkul, nem lesz hadapród, hanem tartalékos kapitány, vagy őrsvezető, esetleg a második évet is leszolgálja.

— **A választási reform és a házszabály-revizio.** Az alkotmánypárt körében Andrassy Gyula gróf belügyminiszter igen fontos nyilatkozatot tett a választási reform ügyében. E szerint a belügyminiszternek az a szándéka, hogy még ebben az ülészakban, sőt még a nyári szünet előtt elkészíti és beterjeszti a képviselőházhoz a választási reform javaslatot, de egyszersmind junktimot létesít a választási reform és a házszabály-revizio között. A házszabály-reviziónak az célja, hogy a többség a k a r a t á n a k é r v é n y e s ü l é s e biztosítsa e k.

Az új tárgyalási rend már csak az új parlamentben lépne életbe, annál is inkább, mert a választási reform megalkotásával ez az országgyűlés teljesíti misszióját és bevégzi működését. Az új házszabály terve természetesen még nincs kidolgozva. De elkészül ez is akkorra, amikor az új választási törvényjavaslatot a képviselőház elé terjesztik. A belügyminiszter állását köti ahhoz, hogy a választási reformmal együtt a házszabályok is revizió alá vésenek és vele ebben több minisztertarsa egyetért, bár a kormány ebben a kérdésben hivatalosan még nem foglalt állást. A képviselőház folyosóján a napokban ez iránt kérdést is intéztek Andrassy Gyula grófhhoz, aki azt felelte az egyik képviselőnek, hogy a javaslat készen van és — ha a kiegyezést megszavazzák, megkapják az általaános választójogot is. És ha nem szavazzuk meg a kiegyezést? — kérdezte a honaty. „Akkor a választási reformra se kerül sor, volt erre a belügyminiszter válasza.

— **Lerongyolva, kiéhezve.** Mint megté-pázott, viharvert hadsereg romjai, úgy térnek vissza mind nagyobb csapatokban az elhagyott haza földjére az Amerikát jart kívándorlók. Akik felizgatott képzelettel, rózsas reményekkel keltek annak idején útra az „igért földje“ felé, most várakozásokban csalódva, sok, sok szenvedéssel gazdagabban, nagyobbára pénz nélkül, sőt kiéhezve, lerongyosodva menekülnek haza. A visszavándorlás arányaiban nőttön nő s nem csak a Cunard-társaság hajóin, Fiumén keresztül, hanem a nyugateurópai kikötőkön át is. A zsolnai határrendőr-kapitány adatai szerint az ősz folyamán annyit volt a visszavándorlók száma hogy több ízben külön vonatot kellett számukra indítani. Igy a f. hó 19-én Oederbergből Zsolnára érkezett különvonaton 700, f. hó 20-án ugyanebből az irányból jött 565 visszavándorló érkezett haza köztük számosan olyanok, akik kölcsönpénzen vették a hajó és vasúti jegyet. Csalódasuk és visszavándorlásuk okául azt hozzák föl, hogy Amerikában a pénzügyi válság miatt az ipari és gyári munkák erősen megcsökkennek, miért is mind nagyobb lesz a munkahiány, Igy a kereset nagyon megfogyott és a munkabér leszallott. Jó, ha ezt kivándorolni kész, megtévesztett honfitársaink figyelembe veszik és nem úneik fel könnyen az ügynők csábításainak. — Az amerikai munkáviszonyokat és a visszavándorlást jellemzően festi a következő távirat: „A londoni »Daily Mail« tudósítója jelenti Newyorkból: Jölehet az Egyesült Államok minden részéből fizeszámra becsátják el a munkásokat, az idegenek kivándorlása, az atlanti kikötőkől eddig elejét vette annak, hogy a nyomor a munkás-lakosság más köreire is kiterjedjen. Meggyőződünk arról, hogy azok a hírek, melyek szerint, az olasz, lengyel és magyar munkások olyan gyorsan menekülnek Amerikából, amilyen gyorsan őket a hajók csak elszállítani képesek, nem voltak túlzottak. Egy hajóügyörök az idegen munkásoknak a számát, akiket a különböző hajótársaságok a legközelebbi pár hét alatt hazajukba szállítanak több mint fél millióra becsüli. Ez nagy megkönnyebbülést jelent az amerikai munkásokra nézve, mert a gyarak, amennyire lehet, csak külföldi munkásokat bocsátanak el, az amerikaiakat pedig megkörtartják. A nagy állami és vagyárakból eddig elbocsátott munkások számat több mint négyszázezerre becsüli.

— **A tankerületi főigazgató Szentésen.**

Gercsy Kálmán tankerületi főigazgató ma délután Szentésre érkezik. A tankerületi főigazgatónak ez a látogatása, értesülésünk szerint, nem pusztán a főgimnázium eddigi tanmenetének és tantervényének megvizsgálása okából történik, hanem összefüggésben van a főgimnáziumi épület és telek kibővítésének, valamint az ifjúsági játéktér szerzésének kérdésével is. A főgimnázium telkét ugyanis, az épület fejlesztése céljából a kétfelől szomszédos **Áradi Kálmán** és **Balogh János** féle porták megvételével akarja az állam kibővíteni, ifjúsági játszótér céljaira pedig a **Székelly-féle** gőzmalom és fátalép mellett akarnak területet szerezni. Mindezen tevékenykedés dolgaiban már régebben folytak a tulajdonosokkal a tárgyalások, melyeket a tankerületi főigazgató mostani ittélékor esetleg dülőre szeretne juttatni.

Felolvasás a református körben. A ref. körben a mai napon felolvassanak, a központon: **Koppányi Gyula** s. lelkész és **Vecseri Lajos** tanító; szavalt **Futó Erzsike**, a felsőponton felolvassanak: **Sima László** és **Szabó Marika**. A felolvasás a központon 4, a felsőponton 5 órakor kezdődik.

A kormány és a drágasság. A túrhetetlen drágaság egyre jobban ránehézett az országra. Egyesek, testületek és hatóságok már régebben mozgalmat indítottak, hogy a valságos helyzetet elviselhetővé tegyék. Minden kísérlet meddőnek bizonyult és az általános drágaság, mint valami ijesztő rém, egyre nő. Most aztán — ugyan elég későn — megindul a kormány is, hogy segítsen a bajon. A kereskedelemügyi miniszter helyett **Szterényi József** államtitkár leiratban felhívta az összes kereskedelmi és iparkamarákat, hogy még e hónap végéig mondjanak véleményt arról, milyen intézkedésekkel lehetne meggátolni az élelmi cikkek árának és a lakásbéreknek emelkedését. Aleiratban az államtitkár kifejezi azt a reménységét, hogy a drágulások a kétségbe, kívül olyan természetű, beforgalmi, helyi, piaci és egyéb viszonyokban gyökereznek a melyeknek megszüntetése, vagy legalább enyhítése módunkban áll. Eppen ezért szükséges, hogy az illetékes tényezők hamarosan véleményt mondjanak és nehéz munkájában szakszerű tanácsaikkal segítsék a kormányt.

Teaestély. A szentesi jótékony nőegylet ez évadbeli második koronás teaestélye f. hó 30-án, szombaton este lesz a kasszinó termében **Halaváts Etelka** és **Klein Erzsike** úrhölgyek megkánászták Nagy Lajos ur közreműködésével. Az estélyre szóló meghívókat most küldi szét az egyelet elnöksége, mely az egyleti tagok által bevezetett vendégeket is szívesen látja ezeken az estélyeken vendégül.

Mezőgazdasági szeszgyárak adómentessége. A Pol. Ért. a következő felhívatalos erítésítést közli: A hazai ipar fejlesztéséről szóló folyó évi III. törvénynek alapján kiadott végrehajtási rendelet, az e törvény életbe lépése előtt keletkezett ipartelepekre nézve akként rendelkezik, hogy azok az állami kedvezmények engedélyezését, vagy a régi törvények alapján már megadott kedvezmények meghosszabbítását csak az év végéig kérhetik. E rendelkezésből kifolyólag az előző években, vagyis az 1899, évi XLIX. törvénynek érvénye alatt keletkezett mezőgazdasági szeszgyárak is csak úgy tarthatnak számon az említett törvény alapján adható adómentességre, ha ez iránt a földmivélségügyi miniszterhez még ez évben folyamodnak.

Hangverseny. A Református énekkar

a jövő hónap folyamán nagy hangverseny-nyel egybekötött táncmulatságot rendez. A próbák úgy a női-kar mint a férfiak részéről szorgalmasan folynak. A műsor a vegyeskar és a férfiak szereplésén kívül szavazatból, felolvasásból és egy zeneszámából fog állani. A teljes műsor összeállításán és az előkészületek megtételén most faradozik a rendezőség.

Utolsó szó. A városi adóhivatal felkérte szerkesztőségünket arra, hogy figyelemztessük meg egyszer — utoljára — az adóhátralékosokat: **fiassé** be határlékukat lehetőleg még e hó folyamán, mert decemberben megkezdődik a városra és az adóhátralékosokra egyformán terhes és kellemtelen végrehajtás, miután ezt a fölöttes hatóság az adóhivatalnak elodázhatatlanul kötelességévé tette.

Halestély. Az izraelita szegénysorsú iskolásokat segítő egylet december 7-én tanulmányi összehívott halestélyt rendez, értesülésünk szerint, a Petőfi-szállóbeli teremben. Az estélyre névre szóló meghívókat nem bocsátanak ki, hanem csak részvételi íveket, melyekkel az egylet rendezőségének tagjai a napokban fognak eljárni.

Tanítói kinevezés és áthelyezés. A közoktatásügyi miniszter **Mucsi Vince** ötvömsői és **Vojnics Zoltán** és **Vajnóczi Nyeri Jolán** horgosbelterületi alalmi iskolai tanítókat, illetve tanítónőket kölcsönösen áthelyezte; **Hegedűs Jánosné** pedig a horgosi belterületi állami iskolához tanítónőnek nevezte ki.

Vonatelgázolás. Kistelek község előjárósága telefonon értesítette a szegedi törvényszéket, hogy a budapesti gyorsvonat Kistelek és Csengele állomások között haláragazolt egy asszonyt, akiről megállapították, hogy **Rothmann Julían**ak hívták. A szegedi törvényszéktől a hír vétele után **Magyar Lajos** vizsgálóbíró kiutazott Kistelekre, hogy a vizsgálatot a helyszínen megtartsa.

Nyilvános köszönet. A szentesi izr. hitközség tagjai által f. évi szeptember hó 9-én, a szegénysorsú izr. családok tűzfával leendő ellátására rendezett bál jóvödelmének gyarapításához utólag még a következők voltak szívesek hozzájárulni: **Weinberger Gyula**, **Dr. Péter Albert**, **Untermüller Ernő**, **Székelly József**, **Alt Miksa**, **N. N. 2—2** kor., **Hütter Sándor** Szeged, **Hoffer N.** Szeged, **Barta József** Bpest, **Reiniger Márton**, **Pollak Géza**, **Plohn Samu**, **Vajda Ernő**, **Pláger Miksa**, **Pirity Mátyas**, **Dr. Csak Béla**, **Braun Juda**, **Lóvy Sámuel**, **Lederer Lipót**, **Brüll Ferencz**, **Müller Gyula** (Singer cégnél), **id. Bieier József**, **Berger Tóbiásné**, **Hofmann Jakab**, **Hajnal Géza**, **Berger Soma**, **Singer Armin**, **Klein Jakab**, **Brand Samu**, **Bieier Pál**, **Bieier József** 1—1 kor.; **Csillag József** 50 fill. összesen 43 kor. 50 fillér. Így a már kimutatott összeggel összesen 140 kor, tiszta haszon volt, melyből 10 szegény család lett habár némileg is segélyezett. A nemes szívű adakozók ez úton is fogadják köszönetét és elismerését a rendezőségnek.

*** Mit igyunk? Egészségügyi szempontból** tekintve azt találjuk, hogy italaink közül nem egy még a régi jó időkbeli való, jóllehet, hogy ezen italok ma már alig mondhatók ajánlatosnak. Szükség van manapság arra, hogy a szervezetbe oly anyagokat juttassunk, a melyek nemcsak az egészségre válnak üdvössé, hanem, hogy a szellemet és izomerőt is táplálják. Egyetlen egy ital sem felel meg ennek kiválóbb módon, mint a tea, mely aetherikus olajokat és teint tartalmaz. A tea egyaránt testi és szellemi munkások itala, miért is minden háziasszony-nak feladata, hogy a teát háztartásában napi itallá avassza, mert a teát nem egyedül a jó tulajdonságai, hanem öcsőssága is, minden rangú és állású emberek itallá tette. A teak között a „teakanna” jegyű tea az első helyen áll. Ezen tea keveréke különféle

ízlesek szerint van összeállítva és mindegyik takarékosága és főzének aromájával tünteti ki magát. Minden teacsomag a törv. szabad. «teakanna» védjegyével van ellátva és lezárva. Bevásárlásnál ajánlatos erre ügyelni, mert csakis ezen védjegy biztosítja a vevőt arról, hogy valóban jó és olcsó arut vesz.

Szoptató anyák

gyönyörköve látják, micsoda erőt és életörmet kölcsönöz neki a SCOTT-féle Emulsió. Amellett hogy izletes, elősegíti az étvágyat és az emésztést, továbbá VII. 4—1.

Az Emulsió vásárlásánál SCOTT-féle mődszer védjegyét — a halászt — érjék figyelembe venni.

erősítőleg hat az egészségre.

és sz egész szervezetre. De a mellett igen jótékony hatással van a legkisebb gyermekekre is, rőzsás színt ad neki, erősíti, tehát kettős a szerető szülők öröme.

Egy eredeti üveg ára 2 K. 50 fillér.

Kapható a grőgyszertárakban.

Mesalin Radum Louisin Taffet

Selyem

és »Henneberg« selyem 60 kr.-tól feljebb, bérmentes és vámmentesen Minta postafordultával.

Megrendelések bármely nyelven intézendők: an Seidenfabrikt. Henneberg in Zürich. (1

Nyilvános nyugta és köszönet.

A Református Kör 1907. október 31-én rendezett szeretetvendégségére a következő úrhölgyek és urak káldtek a dományokat, (sült, sütemény, torta, belőtt, gyümölcs.) **Zsoldos Ferencné**, **Mátéfy Lászlóné**, **Tabajdy Józsefné**, **id. Ruzs Molnár Ferencné**, **Dr. Sinóros Szabó Sándorné**, **Sebestyén Ilonka**, **Dr. Füsti Molnár Sándorné**, **Gály Sándorné**, **Varga Ferencné**, **özv. Vas Antalné**, **Zolnay Etelka**, **Németh Jánosné**, **Kálmán Imréné**, **özv. Tóth Jánosné**, **Papp Antalné**, **Szilágyi Károlyné**, **Futó Zoltánné**, **Derzsi Kovács Ferencné**, **Kalpagos Szabó Imréné**, **Tergenyei Ferencné**, **Dr. Csucs Jánosné**, **Csurai Mihályné**, **Gellén Jánosné**, **Joó Károlyné**, **özv. Halasz Szabó Sándorné**, **Dr. Lakos Imréné**, **Szabó Lajosné**, **Kálmán Gergelyné**, **Gerőcz Lajosné**, **Tiszt. Papp Lajosné**, **Dr. Tasnady Antalné**, **Antal Endréné**, **Koldinszky Józsefné**, **Bolyó Kálmán**, **Papp Lajosné**, **Fazekas Sándorné**, **Szöke István**, **özv. Onódy Lajosné**, **Csurai Ferencné**, **Vecseri Miklósné**, **özv. Kornó Józsefné**, **Vajda Balintné**, **özv. Filó Sándorné**, **Szvaton Józsefné**, **ifj. Ruzs Molnár Sándorné**. Pénzbeli dományokat a következők: **Id. Ruzs Molnár Sándor** 20 kor. **Fekete Márton**, **Vecseri Lajos**, **Szedler János**, **Dr. Szedler Ferenc** János 10—10 kor. **Gaal Sándorné**, **Vecseri Miklós**, **Gerőcz Lajos** 4—4 kor. **ifj. Nagy Ferenc** 3 kor. **50 fill.** **Halasz Szabó Sándorné**, **Dr. Matéfy Ferenc**, **Dr. Tasnady Antal**, **Dr. Eisler Samuné**, **Pirity Mátyas** 3—3 kor. **Kristó Nagy Imréné**, **Kristó Nagy Antalné**, **Cserna Jánosné**, **Szathmáry Károlyné**, **Vecseri Jánosné**, **Dr. Matéfy Pálné**, **Takacs János tanító**, **Szél Julianna**, **ifj. Papp Lászlóné**, **Nagy Sándorné**, **Csucs Károlyné**, **özv. Nagy Imréné**, **Tóth Gergelyné**, **Balogh Jánosné**, **Burian Lajosné**, **Soos Pálné**, **Sulcz Károlyné**, **Balogh Szabó Lajosné**, **Mecs Balogh Sándorné**, **Sarkady Mihály**, **Kiss Zsigmond**, **Vida Lajos**, **Kiss László** 2—2 kor. **Stark Nándor** 1 kor. **60 fill.** **Sima László**, **Dr. Nagy Sándor** 1 kor. **50 fill.** **Czirjak Istvánné**, **Horváth Istvánné**, **Király Lászlóné**, **Varga Béláné**, **Farkas Antalné**, **ifj. Kálmán Gergelyné**, **Bonczos Miklósné**, **Dr. Csergő Ka-**

roly, 1—1 kor. Soltész Gyula, Vecseri István 50—50 fillért. Összesen 160 kor. 10 fillért. Az esteli táncmulatság alkalmával felülfizettek: Zsoldos Ferenc, Zsoldos Elek 5—5 koronát, ifj. Ruzs Molnár Sándor, Sima László 2—2 kor. Kovács Pál, Hódy Pál, Kiss László 1—1 koronát. Összesen 17 korona. Fogadják a jószívú adakozók ez úton is a Református kör halas köszönetét.

A rendezőség.

Nyilvános köszönet.

A Református Kör igazgatósága november 10-én tartott ülésében foglalkozott az október hó 31-én rendezett szeretet vendégségről szóló jelentéssel. Az igazgatóság az erkölcsi és anyagiakban szépen sikerült ünnepség alkalmából kedves kötelességének ismeri hogy a Jó Károlyné urnó vezetésével működött Papp Antalné, Varga Ferenczné és Szilágyi Karolyné uróknak, akik a szeretet vendégség gazdaasszonyi tisztet, úgy szintén Varga Erzsike, Szabó Ilonka, Csurai Julika, Csurai Marika, Szücs Gizike, Sulcz Ilonka, Sebestyén Ilonka, Tóth Marika, és Kovács Tóth Erzsike, kisasszonyoknak akik a megjelent vendégség kiszolgálását magukra vállalták s így a szeretet vendégség sikerét és családias jellegét előmozdították és azt biztosították nyilvánosan is kifejezi jegyzőkönyvében megörökített köszönetét és elismerését. A kör igazgatóságának megbízásából:

Sima László
fő titkár.

Nyilttér

KALOGÉN
BRÁZAY SÓSBORSZESZ
FOGKRÉM A LEGJOBB ★

Felöltszerkesztő: BÁNFALVI LAJOS.

Kiadótulajdonos „Szentés és Vidéke“ könyvnyomd

Nincs többé gabonaüszög
a Dupuy Numa és Társa-féle
magesáva használatánál.

25 év óta nagy sikerrel alkalmazzák az üszögnek minden nem ellen a búzánál, csegerinél (kukorica), árpánál zabnál, burgonyánál stb.

Egy csomagára két métermássa vetőmaghoz 50 f. egy métermássa-hoz 26 f.

Ertéktelen utánzatoktól óvakodjunk!

Kapható Szentésen: Dobray Sándor, Horvath J. és tsa. és Szépe Karoly utóda kereskedésében.

Numa Dupuy és tsa., Bécs.
VI—1. Windmühlgasse 33.

Telek eladás.

Egy — félig szőlővel beültetett, körülkerített porta a kíséreljon eladó. — Cim: a kiadhivatalban.

„SZENTES és VIDÉKE“

SZERKEZTŐSÉGE ÉS HIRLAPKIADÓHIVATALA
KOSSUTH-UTCA (GÖRÖG-UDVAR)
ELŐFIZETÉSEKET ELFOGAD — HIRDETÉSEKET
VALAMINT NYILTTERI KOZLEMENYEKET A LEG
JUTÁNYOSABBAN SZAMIT FEL

Menyegzői

és

Báli meghívók, Táncrendek

Diszokmányok

Könyvek, Folyóiratok.

Szalag-aranyozás

Diszunkák több színnyomásbau és

Gyászjelentések

Gyászszegélyű névjegyek

Izlósesen, olcsón és gyorsan készülnek.

Törvényesen védve:

Minden utánzat büntetendő
Egyedül valódi a
Thierry-féle balzsam
csakis a zold apácavédjeggyel.

Régóta híres, fölümultra-
talan emésztési zavarok-
nál, gyomorgörcsöknél, kö-
likánál, katarusnál, mellfá-
jásnál, influenza, külön-
ösen kezdődő tudóvész-
nél stb. Ara: 12 kis vagy
6 dupla üveg, vagy egy
nagy speciálpalacknak patentzárral 5 kor.

Thierry Centifolia kenőcse

általában ismet mint fölümúlhatatlan

minden még oly régi seb. gyúladás sérülés,
abszcesszus, vagy daganat ellen, megakadályozza
a vérmelegzést, többnyire fölöslegessé teszi az
operációt.

Ara: 1 tégely 3 korona 60 fillér. Csakis előleges
fizetése, vagy utánvét mellett küldi:

Thierry A. gyógyszerés Pragrada,

Rohitoch-Sauerbrunn mellett. 52-15

RAKTÁR: Török József és Dr. Egger Loo J
Budapest. Vértés L. Lugos.

Figyelmeztetés bevásárlása, megren-
delése és különösen vizionteladása ellen az én
egyedül valódi, törvényesen védett balzsamom után-
zásai ellen, a büntető törvény 23 és 25. §-ai sze-
rint: az, aki nem az én gyógyszeráramból származó
tehat mást rendel, vásárol, vagy különösen viszont
elad, mint az én zold apáca védjeggyel törvénye-
sen védett Thierry-Balzsamomat, kíméletlen tör-
vényes bünvádi üldözésnek s 4000 koronáig terjed-
hető pénzbüntetésnek vagy egy évig terjedhető fog-
házbüntetésnek teszi ki magát. Ugyanilyen büntetés
von maga után más revekkel ellátott szurrogátu-
moknak megrendelése vagy eladása is, miket a kö-
zönség kizsákmányolására vásári reklámmal hoznak
orgalomba.

13658/1907.

Hirdetmény.

A képviselőtestületnek 243/907
sz. határozata alapján Szentes ren-
dezett tanácsú város tulajdonát ké-
pező, a főtéren levő Petőfi-szálloda
1908. július 1-től 10 évre, 1918. jú-
nius 30 ig bérbé fog adatni.

A bérbeadásra 1907. december
11-én délelőtt 10 órakor a gazdasági
tanácsnoki hivatalban nyilvános ver-
senytárgyalás fog tartatni, melyre pá-
lyázók azzal hivatnak meg, hogy a
versenyárgyalást megelőzőleg tartoz-
nak Szentes város házépéztárába
2000 korona készpénzt bántapénzüil
befizetni és a befizetést igazoló nyug-
tát a versenyárgyalást vezetőnek át-
adni.

Zárt írásbeli ajánlat is adható be
melyhez 2000 kor. készpénz bántap-
pénz csatolandó és Szentes város köz-
ponti iktató hivatalánál adandó be.

Az ajánlatok 1907. december 10-
én délelőtt 10 óráig adhatók be. —
A későn vagy táviraton, vagy bántap-
pénz nélkül érkezett ajánlatok nem
vételnek figyelembe.

A zárt ajánlatok a nyilvános ver-
senytárgyalás befejezése után lesznek
feibontva.

Kikiáltási ár 16000 korona azaz
Tizenhatezer korona.

Részletes feltételek a gazdasági
tanácsnoki hivatalban válaszbélyeg el-
lenében kaphatók.

Kelt Szentes város tanácsának,
1907. évi november hó 8-án tartott
üléséből.

2-1

Dr. Mátéffy
polgármester.

Cserépkályha

Takaréktűzhely

kapható

Mazura Vilmosnál

vasút állomás közelében.

Egy használt jó karban, levő

ZONGORA 3-2.

eladó. Bővebbet a kiadó hivatalban.

Eredeti csomagokban kapható:
Eisler Lajosnál.

1 KORONÁS

heti betétes rész-
jegyek már je-¹
gyezhetők a

KÖZPONTI TAKARÉKPÉNZTÁR
RÉSZVÉNY-TÁRSASÁGNÁL.

Hirdetmény.

A Kurczában levő nád 1907. de-
cember 2-án, a helyszínen nyilvános
árverésen, készpénz fizetés mellett el-
árvereztetik.

Az árverés a szegvári határnál
reggel 8 órakor kezdődik.

Szentes 1907. nov. 23.

2-1

Kalpagos,
gazd. tanácsnok.

CLAYTON & SHUTTLEWORTH
Budapest, Váci-körút 63,
Által a legjutányosabb árak mellett ajánlatnak:
Locomobil és gőzcséplőgépek,
szalmakazalozók, járgány-cséplőgépek, löhere-cséplők,
tisztító-rosták, konkolyozók, kaszáló- és aratógépek,
szénagyűjtők, boronák, sorvetőgépek, Planet Jr.
kapálók, szecskavágók, répvágók, kukoricza-
morzsolók, darálók, őrlőmalmok, egytetemes
eczel-ékek, 2- és 3-vasu ékek és minden
egyéb gazdasági gépek.

Alapított 1860-ban

Szentes város legrégebb és legszolidabb ékszerüzlete.

Elsőrangú összekötéseim folytán abban a kellemes helyzetben vagyok, hogy mindent közvetlenül gyárból vásárolva, — arany, ezüst és drágakő ékszertárgyakat és evőeszközöket, gyűrűket, láncokat, órákat és tajték árukat a Kossuth-téri ev. ref. bérházban levő Ékszerüzletben a legutányosabban és a legdivatosabb fazonban szolgálhatom ki t. vevőimnek s vállalom arany és ezüst tárgyak javítását.

Csaknem ötven éve a szentesi piacon levő Ékszerüzletnek látogatása tehát feltétlenül érdekében áll mindenkinek, aki e nemű szükségleteit előnyösen akarja fedezni.

Araink olcsóságáról és árúim izléses voltáról könnyen meggyőződést szerezhet magának egy vásárlással bárki is.

Szentesen, 1907. okt. hó.

26—1

Csillag Armin arany- és ezüstműves.

Előnyös biztosítás!

Tisztelettel értesítjük Szentes város t. közönségét, hogy a

„Phönix“ Biztosító Társaság

főgynökségét Szentes város és vidéke területére átvettük s hogy mindenemű biztosítással, úgymint:

tűz-, jég-, élet- és baleset-

biztosítással foglalkozunk s azokra ajánlatokat a legelőnyösebb feltételek mellett felvesszünk.

Ajánlatokat vásártéri gabonaüzleti irodánkban (a zsidó templommal szemben) vesszünk fel.

Egyúttal felkérjük mélyen tisztelt feleinket, hogy a novemberben esedékes **díjváltókat** nálunk mielőbb beváltani sziveskedjenek.

Teljes tisztelettel:

Szentes, 1907. november 9-éi.

Özv. Polacsek Nándorné

3—1

Károlyi József.

ÉRTESÍTÉS.

Van szerencsém a n. é. közönséggel tudatni, hogy a

fényképészeti felvételeket

és egyéb fényképészeti munkálatokat folyó 1907. évi. István király napjától kezdve, a legmodernebb művészi követelményeknek megfelelőleg felszerelt **UJ**

műtermemben

fogom eszközölni.

Hegedűs Vilmos Utóda,
Hegedűs Cecilia

fényképész.

(Weisz-udvar mellett)

3 db. visítfénykép 1 K. 50 f. | 3 db. nagy mak.-fénykép 6 K.
3 db. kab.-fénykép 4 K. | 3 db. boudoir , 8 K.

Nyomatott a „Szentes és Vidéke“ könyvnyomda gyorsajtóján Szentesen 1907.

KELETI J.
Specialista

Sérvben szenvedők!

KELETI-féle

legújabb találmányú cs. és kir. szab. sérvkötő pneumatikus gummi pe lottával, a legfokélete sebb a maga nemében.

A legrégebb és legnagyobb sérvkötő fáradalom nélkül visszatartja!

Számítalan elismerő levél bel- és külföldi leghíresebb orvosok és szaktanároktól!

Árak: egyoldali 12 kor kétoldali 24 kor

25 év óta fennálló testgyógyászati műintézetem-bea egy városi gyakorló szakorvos állandó felügyelet mellett a legfokéletebb technici kivitelben a legolcsóbb árak mellett készülnek:

➤ mülábak és műkezek

amputál ak részére.

5—5 Mellifűzők és egyenestartók
ferdén nőttek részére.

Járó és támgépek esont és izüle, tuberkulozika, angolkóros, rheumas, előgöbült betegeknek.

Haskötők, gummi-görcsér harisnyák
(Hölgyeknek női kiszolgálás.)

➤ Kérjen ingyen és bérmentve — 3000-nál több ábrával ellátott — nagy képes árjegyzéket.

Keleti J. orvosi műszergyáros
BUDAPEST, IV. ker.
Koronaherczog-u. 17.

(a szerviate-rend zárdá palotájában)

Gyár: Bpest: IV. Koronah.-ú. 14. Alapított 1878
Szétküldés diszkrétio mellett. — A megrendelőle-
velek megsemmisítetnek vagy visszaküldetnek.

Kiadó lakás.

III. tized 45. számú háznál egy udvar lakás — 2 szoba, előszoba, konyhai éléskamra, tűzrevalós és külön padlás — a legközelebbi évnegyedtől, vagyis október 24-től bérbeadó.

Feltételek ugyanott, vagy lapunk szerkesztőségében megtudhatók.

Danics Jánosnak

a berki szőlőben 33 sz. alatt egy kabal árpa szalma eladó. Értekezni lehetugyanott.

Védjegy: „Horgony!”

A Liniment. Gapsici comp.,

a Horgony-Pain-Expeller

patéka

egy régióknak bizonyított háziészere, mely már több mint 37 év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyított közönségnél, csóznál és meghűlések-nél, bedörzsölés képpen használva.

Figyelmeztetés. Sillany hamisítványok miatt bevásárláskor óvatosok legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el, amely a „Horgony” védjegyvel és a Richter gyógyszerészeti ellátott dobozba van csomagolva. Ára négy kelen K — 80, K 1.40 és K 2. — és úgyszólván minden gyógyszerárban kapható. — Főraktár: Török József gyógyszerész, Budapest.

Dr. Richter gyógyszerüzete az „Arany oroszlánban”
Prágában.
Elisabethstrasse 6 neu.
Mindennapi szétküldés.

